

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221202601
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4221202601.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a sudkýň JUDr. Lenky Halmešovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci navrhovateľky, manželky: U. D., rod. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. N. XXX/XX, U., t.č. M. XX, B., proti manželovi: P. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. N. XXX/XX, U., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k: t.č. plnoletá G. nar. XX. XX. XXXX, . maloletým deťom: E. D., nar. XX. XX. XXXX, B. D., nar. XX. XX. XXXX, U. D., nar. XX. XX. XXXX, L. D., nar. XX. XX. XXXX, Y. D., nar. XX. XX. XXXX, F. D., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Komárno (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 15. 06. 2022 č.k. 9P/112/2021-82 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozviedol manželstvo účastníkov konania uzatvorené dňa XX. XX. XXXX v U., zavedené v knihe manželstiev vo zväzku X., ročník XXXX, na strane 4, pod por. č. XX. Maloleté deti U. a F. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej U. a F. mesačne sumou po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa u oboch počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je splatné vopred k rukám matky maloletých detí, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca. Styk otca s maloletou U. a F. neupravil. Maloleté deti L., B., E., Y. a vtedy maloletú, t.č. plnoletú G. zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Matku zaviazal prispievať na výživu maloletej L., B., E., Y. a G. (t.č. plnoletá) mesačne sumou po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa u oboch počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je splatné vopred k rukám otca maloletých detí, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca. Styk matky s maloletou L., B., E., G. a Y. neupravil. Určil, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX. XX. XXXX v U.. Z tohto manželstva pochádzajú maloleté deti E., nar. XX. XX. XXXX, B., nar. XX. XX. XXXX, U., nar. XX. XX. XXXX, L., nar. XX. XX. XXXX, Y., nar. XX. XX. XXXX F., nar. XX. XX. XXXX, a t.č. plnoletá G., nar. XX. XX. XXXX. Posledným bydliskom manželov bola U., E. cesta XXX/XX, čím je daná príslušnosť Okresného súdu Komárno. Návrh na rozvod manželstva podala manželka dôvodiac citovým odcudzením, mimomanželskou známosťou, z ktorej sa narodil syn F.. Od februára 2020 nežijú v spoločnej domácnosti, striedavo sa sťahovali tak manželka, ako aj manžel. U. deti F. a U. žijú s matkou, ostatné deti s otcom. Manžel vypočutý nebol, nakoľko odmietol prevziať predvolanie na pojednávanie.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 18, § 24 ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 25 ods. 1, ods. 2, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, § 25 ods. 1, ods. 2, zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), § 52 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“).

1.3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že účastníci konania nežijú manželským životom, narušené je minimálne šesť rokov, pričom posledné tri roky spolu nežijú, nehospodária, intímne sa nestýkajú. Pred tromi rokmi nadviazala manželka známosť s iným mužom, z ktorého vzťahu sa narodil maloletý F.. Manžel sa na pojednávanie nedostavil, odmietol prevziať predvolanie. Navrhovateľka uviedla, že manžel sa nechce rozvádzať z náboženského presvedčenia, ona nemá záujem na obnovení manželského spolunažívania, pričom príčinu rozvratu manželstva súd prvej inštancie videl v citovom odcudzení, nadviazaní známosti s iným mužom. Manželstvo účastníkov konania preto rozviedol.

1.4. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rozhodol tak, ako to vyplýva zo súčasného stavu, t.j. matke zveril maloletú U. a maloletého F., nakoľko žijú s ňou, ostatné deti, vrátane t.č. plnoletej G. zveril do starostlivosti otca. Oboch rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletých detí minimálnou sumou 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Styk na žiadosť matky neupravil, nakoľko obaja rodičia umožňujú stretávanie detí navzájom, ako aj s druhým rodičom.

1.5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon číslo 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním manžel. Namietal, že nikdy nesúhlasil a nebude súhlasiť s rozvodom manželstva, a to ani ich deti. On, ani deti nepovažujú manželstvo za rozvrátené a nevidí, že by súd túto skutočnosť riadne preveril. Manželku miluje a vždy bude, nie preto aká je, pretože je to asi najhoršia žena, akú kedy poznal. Chce, aby manželstvo zostalo formálne zachované. Je veriaci a pre neho bude manželstvo trvať do smrti jedného z manželom. Súhlasí s tým, aby manželka, ak má problém s ním vychádzať a žiť v jednej domácnosti, žila samostatne niekde inde, až kým jej nedôjde a neľutuje všetko zlé, čo spravila jemu aj deťom. Manželka sa viackrát vyjadrila, že ju mrzí, že je zlá manželka a veľmi sa chce zmeniť, ale zatiaľ to nedokázala. Je presvedčený, že je zmätená. Žiada, aby súd umožnil predvolať rodičov priateľa dcéry B., ktorí na súde s istotou preukážu, že ich vzťah bol ďaleko rozvrátenejší, ako ten ich a predsa ich súd nerozviedol a dnes to neľutujú. Manželka konala pod tlakom, skratovo, zlým vplyvom okolia a ľudí, ktorí ju na to celé navádzali. Manželka sa nedokázala a stále nedokáže zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti, ani F., nakoľko je pracovne tak vyťažovaná, že zanedbáva tak U., ako F., čo im neprospeje. Je presvedčený, že niektoré skutky jeho manželky naplňujú znaky trestného činu týrania zverenej a blízkej osoby po psychickej stránke. Žiada o umožnenie vypovedania pred súdom jemu, ako aj ich deťom, ktoré chcú vyjadriť svoj názor. Taktiež žiada nariadiť jemu a jeho manželke psychologické a psychiatrické vyšetrenie. Manželka sa zamotala do zlých kruhov, kým sa tak stalo, bola to úžasná manželka a matka. Na ich rozvode nemá reálnu zásluhu, bol najlepším manželom a otcom, nezačínal hádky, nekričal, nikdy na manželku nezdvihol ruku, na rukách ju nosil a ctí si ju. Ak súd uzná za vhodné, môže predvolať rôznych svedkov, od bývalých kolegov po susedov, známych, či proste kohokoľvek, že on je muž a otec, ktorého by každá rozumná a dobrá žena milovala a že keď si jeho manžela uvedomí pravdu, tak zistí už čoskoro, že akú chybu spravila.

2.1. Ďalej žiadal súd o umožnenie nadštandardnej doby, aj možno dvoch, troch mesiacov na doplnenie a menenie odvolacích dôvodov, pretože má veľmi často veľmi ťažké dni, kedy nie je schopný veľa rozumného zo seba vydať. Žiadal o pridelenie bezplatného právneho zástupcu na náklady štátu.

2.2. Ďalej uviedol, že je presvedčený o zaujatosti rozhodujúcej sudkyne a pracovníčok ÚPSVaR, o náklonnosti k jeho manželke a o tom, že nerozhodovala v tejto veci objektívne. Namietal, že zo zdravotných dôvodov sa nemohol zúčastniť pojednávania dňa 15. 03. 2022, súdu sa ospravedlnil. Nerozumie, prečo sa sudkyňa rozprávala s jeho manželkou, ak to nebolo pojednávanie.

2.3. Záverom dodal, že ak sa súd rozhodne ich manželstvo rozviesť, žiada zveriť všetky deti do jeho osobnej starostlivosti. Presné dôvody sa teraz necíti uvádzať a nikdy by sa nimi nechcel zaoberať. Zároveň žiada, aby sa súd zaoberal aj ich majetkom.

2.4. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie tak, že návrh na rozvod zamietne a ak by jeho manželka predsa len trvala naďalej na rozvode, tak nech sa koná úplne nové konanie u nezaujatej sudkyne a šetrenie rodinných vzťahov nezaujateľmi osobami.

3. Kolízny opatrovník k odvolaniu manžela a otca iba uviedol, že odporúča napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne a právne správny.

4. Manželka k odvolaniu manžela v písomnom podaní uviedla, že odvolanie považuje za neopodstatnené, zmätočné, protirečivé, založené na polopravdách a nepravdivých tvrdeniach. Ide iba o ďalší úkon zo strany manžela, vykonaný za účelom spôsobenia prieťahov v konaní a oddialenia rozvodu manželstva. Odvolanie nespĺňa formálne a obsahové náležitosti odvolania v zmysle príslušných ustanovení CSP. V rámci konania maloleté deti sú zastúpené kolíznym opatrovníkom a preto časť odvolania, v ktorom odporca cituje údajné názory niektorých ich detí, žiada, aby súd na ne neprihliadal. Z podaného odvolania nie je zrejmé voči ktorému výroku rozsudku smeruje, preto je potrebné predmetné odvolanie odmietnuť.

4.1. V podanom odvolaní vyhlásil, že s rozvodom nesúhlasí a ani nikdy súhlasiť nebude. Tento jeho autoritatívny prístup sa prejavil aj počas celého konania, kedy sa zúčastnil iba na prvom pojednávaní, na ktorom vyhlásil, že celé konanie bude bojkotovať. Súd pojednávanie odročil, pričom na ďalšie pojednávania sa už nedostavil. Opakovane odmietal prevziať predvolania, a to aj vtedy, keď mu bolo doručované policajnou hliadkou. Skutočným úmyslom manžela totiž nie je zachovanie ich manželstva, ale aby robil zle manželke, resp. aby jej prekazil začatie nového života. Tomuto nasvedčuje aj jeho tvrdenie v odvolaní, že žiada za zachovanie formálneho manželského zväzku. Opätovne uráža a opisuje manželku ako psychopata, nedokáže prijať skutočnosť, že chce žiť nový a šťastný život. Mal možnosť svoje argumenty uviesť počas konania, čo však neurobil a teraz zneužíva svoje právo na odvolanie. Manžel neakceptuje rovnosť postavenia manželov, už tri roky spolu nežijú, nadviazala mimomanželský vzťah, z ktorého sa narodil syn F.. Manžel nerešpektuje jej dôstojnosť, obviňuje ju z rôznych nemravností, vykresľuje ako duševne chorú osobu, navzájom si nepomáhajú, nestarajú sa spoločne o deti a už dávno nevytvárajú zdravé rodinné prostredie. Z uvedeného vyplýva, že manželstvo nespĺňa svoje sociálne ani biologické úlohy, je trvalo a nenapraviteľne rozvrátené, jedná sa len o formálny zväzok dvoch ľudí, ktorí sa navzájom odcudzili. Je pripravená starať sa o všetky ich deti, ich zverenie do starostlivosti otca nenamietala iba z dôvodu, že nechcela deti vystaviť nepríjemnostiam a možnej traume spôsobenej rozvodovým konaním. Nie je odkázaná na finančnú podporu zo strany manžela, súhlasí s výškou minimálneho výživného. Námitky zaujatosti sudkyne a kolízneho opatrovníka sú iba v rovine jeho subjektívnych pocitov, ktoré nemajú pravdivý základ.

4.2. Navrhuje odvolanie manžela odmietnuť. V prípade, ak odvolací súd odvolanie neodmietne, navrhuje, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

5. Manžel v písomnom vyjadrení k vyjadreniu manželky uviedol, že v odvolaní sa snažil vykresliť čo najpravdivejší obraz o skutočnosti takej, aká je, čo síce môže celkovo pôsobiť zmätočne. Pripomenul súdu, že trvá na zachovaní manželstva a podotkol, že po rozhovore s dcérou U., ani ona nepodporuje ich rozvod a prosila ho o odpustenie. Dodal, že kolízne opatrovníčky považuje za zaujaté a všetky dokumenty prečítal deťom. V ďalšom vyjadrení podrobne popisuje charakteristiku manipulátora. Žiada, aby súd umožnil ich deťom a jemu vypovedať priamo na súde. Doplnil, že sa odvoláva aj voči návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré podal a ktorým žiadal úpravu styku s maloletým F. a dcérou U.. Nesúhlasí s majetkovým vysporiadaním, keďže manželka sa priznala k nevere a všetok majetok, ktorý mala, rodinný dom v obci U., ako aj v U. a pozemok nadobudla len vďaka jeho podpore, že jej veril, dôveroval a bez jeho podpory by nemala žiadny majetok. Žiada preto aby majetok manželky vysporiadal súd pri rozvode tak, ako sa dohodol s deťmi. Po vypočutí detí súd musí prehodnotiť aj to, či vôbec jeho manželka je schopná toho, aby jej boli nejaké deti do starostlivosti zverené. Ona a jej partner nie sú vhodní na pozíciu matky a otca. Preto trvá, aby aj maloletý F. bol zverený do jeho starostlivosti. Ďalej vo vyjadrení klade otázky súdu, ktoré by mal klásť iným osobám a popisuje charakteristiku psychopata. Možnosť vyjadriť svoje argumenty nevyužil, nakoľko bol v zlom psychickom stave. Nie je pravda, že neakceptuje rovnosť postavenia manželov, dokonca celý ich manželský život sa radšej vzdával svojich práv v prospech svojej manželky. No ona sa hlavne flákala a mala čas na veľa randenia a milencov. Nechcel mať nad ňou úplnú kontrolu. Predpokladal, že má manželka ďalší mimomanželský vzťah. Pripustil, že vzhľadom na skutočnosť, že manželka bez pohlavného styku dlho nevydrží, je F. z mimomanželského vzťahu s iným mužom, to isté by však musel pripustiť aj pri ostatných deťoch. Ani ďalšie tvrdenia manželky nie sú pravdivé, nakoľko jej neželá smrť, ale aby ľutovala zlé a aby bola šťastná. Manželka nechce priznať odkázanosť po finančnej stránke na neho, pričom sama prijala od neho sumu 2 000 eur okrem 16 000 eur za pozemok od jeho rodičov. Požaduje, aby na tri deti začala prispievať po 300 eur mesačne, čiže 900 eur spolu, pretože má extrémne náklady na domácnosť a školné.

5.1. Zaujatosť sudkyne namietal tak, ako to uviedol v odvolaní, zjavne ju krajský súd do úvahy nevezal, preto to ďalej nebude rozoberať. Žiada, aby odvolací súd dôkladne sa vysporiadal a preskúmal stav a

vypočul jeho a ich deti pred súdom. Deti sú ochotné hovoriť aj s kolíznymi opatrovníčkami, ale ich hlavná požiadavka je, že ich vypočuje súd.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods.1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Predmetom konania v danej veci bol návrh navrhovateľky, manželky, ktorá sa písomným návrhom domáhala rozvodu jej manželstva s manželom dôvodiac citovým odcudzením, ktoré trvá už viac ako šesť rokov, ako aj skutočnosťou, že syn F. nie je biologickým synom manžela. Ani v súčasnej dobe nežijú v spoločnej domácnosti od mája 2021.

7.1. Súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol, keďže s konaním o rozvod manželstva je spojené aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, zveril maloleté deti U. a F. do osobnej starostlivosti matky, deti L., B., E., G. a Y. zveril do osobnej starostlivosti otca. Oboch rodičov zaviazal prispievať na výživu detí sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa s tým, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

7.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnil manžel, ktorý v podanom odvolaní nesúhlasil s rozvodom ich manželstva, žiadal aby toto bolo aspoň formálne zachované. V celom odvolaní popisuje ich vzťahy a žiada, aby bol vypočutý a tiež aby boli vypočuté ich deti. Zároveň žiadal, aby v prípade, ak súd rozhodne o zrušení ich manželstva rozvodom, aby všetky deti boli zverené do jeho starostlivosti. K tomuto však žiadne dôvody neuviedol. Taktiež žiadal, aby sa súd zaoberal aj ich majetkom.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods.2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo, ako aj dôvody uvádzané v odvolaní otca dieťaťa, a to predovšetkým s poukazom na viazanosť týmito odvolacími dôvodmi a dospel k záveru, že odvolanie dôvodné nie je. V danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil tak samostatne, ako aj v ich súhrne a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne, tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami a okolnosťami danej veci, ako aj s námietkami a tvrdeniami účastníkov konania, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

9.1. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, odvolací súd iba dodáva, že rozvod manželstva je jediným spôsobom zániku manželstva za života manželov. V ustanovení § 23 zákona o rodine je uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho

narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi, spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia.

10.1. V danej, odvolacím súdom preskúmanej veci, súd prvej inštancie v priebehu konania a v konečnom dôsledku aj v napadnutom rozsudku aplikoval predmetné ustanovenie zákona o rodine, dôsledne zisťoval skutočný stav veci, dôsledne skúmal a vyhodnotil splnenie základnej hmotnoprávnej podmienky pre rozvod manželstva účastníkov konania. V napadnutom rozsudku tieto svoje úvahy na základe vyhodnotených dôkazov, aj uviedol. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú hlboko a vážne rozvrátené, tento rozvrat je nezmeniteľný a nenapraviteľný. Reparácia vzťahov medzi manželmi, čo zistil aj odvolací súd najmä z podaného odvolania manžela, z vyjadrenia manželky k odvolaniu manžela a následného vyjadrenia manžela a vzhľadom na jednoznačné odmietanie ďalšieho spolužitia zo strany manželky, ani možná. Skutočnosť, že manžel s rozvodom manželstva nesúhlasí, predovšetkým z náboženských dôvodov, nemôže byť dôvodom na nekonštatovanie rozvratu ich manželstva najmä za situácie, že zo samotných vyjadrení účastníkov konania tento hlboký a vážny rozvrat vyplýva. Sám manžel sa na jednej strane vyjadruje nie vhodným spôsobom o manželke, tvrdí, že je psychicky narušená, že nie je spôsobilá byť matkou, že nezvláda starostlivosť o deti, že je manipulátor, že bez pohlavného styku nevydrží, mala takéto styky aj jednorazové, len pre radosť cudzích a že jej preto želá smrť. Na druhej strane tvrdí, že ju zo žiadnych nemravností neobviňuje a chce zachovať aspoň po formálnej stránke ich manželstvo. Už tieto samotné tvrdenia a vyjadrovania manžela v konaní pred súdom prvej inštancie svedčia o vážnom a hlbokom rozpore vo vzťahoch medzi manželmi. Zo samotného vykonaného dokazovania tak súd prvej inštancie, odvolací súd sa s týmto záverom v plnom rozsahu stotožnil, konštatoval existenciu hlbokého a vážneho rozvratu vzťahov v manželstve s tým, že tieto vzťahy do budúcnosti nie je možné reparaovať a už vôbec nebude možné obnoviť ich manželské spolužitie. Manželka jednoznačne obnovu ich manželského spolužitia odmieta. O rozvrate vzťahov svedčí tiež skutočnosť, že účastníci konania už dlhšiu dobu, minimálne od februára 2020 nežijú v spoločnej domácnosti, pričom k vzájomnému odcudzeniu došlo už predtým. V čase, keď manželka zostala tehotná s maloletým F. s iným mužom, prvý krát opustila spoločnú domácnosť, niekedy vo februári 2020, štyri mesiace žili oddelene, keď sa manžel začal vyhrážať samovraždou, vrátila sa do spoločnej domácnosti. Následne v máji 2021 opustil spoločnú domácnosť manžel a odsťahoval sa do rodinného domu v U., kde žil do septembra 2021. Keď sa vrátil, odsťahovala sa zo spoločnej domácnosti manželka aj spolu s U. a F..

10.2. O hlbokom a vážnom rozvrate manželstva účastníkov konania svedčí aj skutočnosť, že manželka tvrdí, že maloletý F. nie je biologickým synom manžela a v rodnom liste je zapísaný ako otec iba z dôvodu mu prislúchajúcej domnienky otcovstva titulom manžela matky dieťaťa. O zapretí jeho otcovstva prebieha na súde prvej inštancie ďalšie konanie.

10.3. Odvolací súd iba dodáva, že zachovať ich manželstvo aspoň po formálnej stránke tak, ako to žiadal manžel, nie je možné. Za situácie, že manželstvo neplní svoj účel a úlohy, na ktoré tento inštitút bol zriadený, ak jedna strana požiadala o rozvod tohto manželstva a vyvstane existencia a splnenie hmotnoprávnej podmienky pre rozvod manželstva, t.j. existencia hlbokého a vážneho rozvratu vzťahov medzi účastníkmi konania bez možnosti ich reparácie, súd manželstvo rozvedie. Ani jedného z manželov nie je možné právnym poriadkom donútiť zotrvať vo vzťahu, v ktorom zotrvať nechce a z vážnych dôvodov ani nemôže.

10.4. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, v časti rozvodu potvrdil.

11. V súvislosti s rozvodom manželstva je v konaní pred súdom prvej inštancie spojené aj konanie o úprave a výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

11.1. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletého F. a U. zveril do osobnej starostlivosti matky a ostatné deti do osobnej starostlivosti otca. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola aj G. maloletá, táto však dňa XX. XX. XXXX nadobudla plnoletosť. Vzhľadom na skutočnosť, že z odvolania manžela, jeho následných vyjadrení vyplýva, že primárne predmetom odvolania bol rozvod manželstva, s ktorým nesúhlasil, pričom úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v podanom odvolaní nenamietal, k tejto sa vôbec nevyjadroval, odvolací súd tým, že rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil, nemenil ani úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k deťom, pochádzajúcim z tohto manželstva.

11.2. Je pravdou, že otec v podanom odvolaní, v jeho závere uviedol, že ak by sa odvolací súd stotožnil s rozvodom manželstva, žiada do starostlivosti všetky deti, avšak žiadne dôvody pre takúto úpravu neuviedol s tým, že presné dôvody sa teraz necíti uvádzať a nikdy by sa nimi nechcel zaoberať. Odvolací súd preto nemal dostatočné dôvody na akúkoľvek zmenu napadnutého rozhodnutia.

12. K otázke výživného, ktoré upravil súd prvej inštancie v minimálnom rozsahu, sa manžel v podanom odvolaní vôbec nevyjadril, túto otázku vôbec nespomenul a preto ani odvolací súd sa otázkou výživného ďalej nezaoberal.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu napadnutého rozsudku, resp. pre jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie. Napadnutý rozsudok preto podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s ods. 2 tohto ustanovenia ako vecne správny potvrdil.

14. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vysporiadať sa s podstatnými námietkami uvedenými v podanom odvolaní.

14.1. Manžel v podanom odvolaní predovšetkým tvrdí, že on, ani ich deti, nikdy s rozvodom súhlasíť nebudú. Uvádza, že urobila veľa zlých vecí, ktoré by mala oľutovať, nedokázala a ani nedokáže zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o deti, neprejavuje žiadne materinské sklony, je psychicky chorá osoba, niektoré jej skutky naplňajú znaky trestného činu týrania zverenej a blízkej osoby, išlo o psychické a nie fyzické týranie a jej psychické problémy sú dôvodom podania návrhu na rozvod manželstva.

14.1.1. Odvolací súd iba k týmto tvrdeniam dodáva, že už tieto samotné tvrdenia nasvedčujú vážnemu rozvratu medzi manželmi a sú dôvodom pre rozvod tohto manželstva. Aj v prípade, ak by tieto tvrdenia manžela uvedené v podanom odvolaní, ako aj následne v podanom vyjadrení k vyjadreniu manželky boli pravdivé, jednoznačne nasvedčujú rozvratu v ich manželstve. Na druhej strane, ak pravdivé nie sú, opätovne tieto tvrdenia rozvrat manželstva iba potvrdzujú. Ak manželka nemá záujem na obnovení ich manželského spolužitia, nie je možné ju nútiť k zotrvaniu vo vzťahu, o ktorý záujem nemá. Z uvedeného dôvodu všetky tieto tvrdenia zo strany manžela, odvolací súd vyhodnotil ako účelové z dôvodu, že on s rozvodom manželstva, podľa jeho názoru, z náboženských dôvodov, nesúhlasí.

14.2. Odvolateľ ďalej v podanom odvolaní žiada, aby bol on a jeho deti vypočuté v tomto konaní, ako aj aby súd predvolal rodičov priateľa ich dcéry B..

14.2.1. K týmto návrhom odvolací súd iba dodáva, že manžel mal možnosť v priebehu konania na súde prvej inštancie navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, v odvolacom konaní je to možné iba za situácie, ak by išlo o úplne nové dôkazy, ktoré nemohol bez vlastnej viny v konaní pred súdom prvej inštancie predložiť. V danej veci nejde o novoty v odvolacom konaní. Súd prvej inštancie prvé pojednávanie nariadil na deň 15. 12. 2021, ktorého pojednávania sa obaja účastníci konania zúčastnili. Pojednávanie však súd prvej inštancie z dôvodu, že kolíznemu opatrovníkovi sa nepodarilo vykonať šetrenie pomerov, odročil na deň 23. 03. 2022. Na toto pojednávanie zaslal manžel ospravedlnenie s tým, že s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasí a nesúhlasí s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Ako dôvod uviedol práceneschopnosť a ochorenie na COVID. Súd prvej inštancie akceptoval ospravedlnenie a pojednávanie odročil na deň 15. 06. 2022. Manžel predmetné predvolanie neprevzal, dokonca odmietol prevziať predvolanie na pojednávanie, ktoré mu doručovala hliadka policajného zboru s tým, že výslovne uviedol, že predvolanie odmieta prevziať a to napriek poučeniu policajnou hliadkou. Na pojednávaní dňa 15. 06. 2022 bola vypočutá manželka, pojednávania sa zúčastnila kolízná opatrovníčka a súd prvej inštancie na tomto pojednávaní vyhlásil napadnutý rozsudok. Z uvedeného prehľadu jednoznačne vyplýva, že manžel sám odmietol zúčastniť sa pojednávania, na ktorom mohol navrhovať dôkazy, mohol vyjadriť ústne svoj postoj k návrhu manželky a vyjadrovať sa k jej tvrdeniam. Toto však dobrovoľne odmietol. Odvolací súd preto s poukazom na ustanovenie § 366 a nasl. Civilného sporového poriadku nepovažoval za potrebné vykonať dokazovanie výsluchom manžela a detí, nakoľko tento návrh mohol manžel navrhnúť už v konaní na súde prvej inštancie. Zároveň odvolací súd nepovažoval za potrebné ani doplniť dokazovanie v zmysle ustanovenia § 384 CSP.

14.3. Odvolateľ ďalej v podanom odvolaní žiada, aby sa súd zaoberal aj ich majetkom.

14.3.1. K tomuto návrhu odvolací súd iba dodáva, že s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, nie však konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V tomto prípade musí ísť o samostatné konanie, pričom toto konanie je iba na návrh jedného z bývalých manželov a môže byť konané iba po právoplatnom skončení konania o rozvod manželstva.

14.4. Odvolateľ až vo vyjadrení k vyjadreniu manželky k jeho odvolaniu, žiadal, aby manželka začala prispievať aspoň po 300 eur mesačne na tri deti z dôvodu, že má extrémne náklady na domácnosť. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom konaní bol tento návrh podaný po uplynutí lehoty na podanie odvolania, v rámci ktorej je možné doplniť odvolacie dôvody, odvolací súd sa s týmto návrhom ďalej nezaoberal. Dodáva iba, že po právoplatnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, je možné v prípade, ak dôjde k zmene pomerov, podať súdu návrh na zmenu výšky vyživovacej povinnosti rodiča,

ktorému maloleté deti neboli zverené do ich starostlivosti. V prípade plnoletého dieťaťa si plnoleté dieťa musí tieto svoje práva uplatniť sám.

15. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd tvrdenia manžela v podanom odvolaní vyhodnotil ako účelové a nedôvodné.

16. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).